

6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16136>

Öz

6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i (?KBÖ), ortaokul ö?rencilerinin **matematik ö?retim program?** kapsam?nda geli?tirdikleri ili?kilendirme becerilerini ölçmek amac?yla ?lknur Özp?nar taraf?ndan 2012 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Ölçek, toplam 8 maddeden ve iki ana alt boyuttan olumaktadır: **Disiplin ?çi ?li?kilendirme** ve **Disiplin D??? ?li?kilendirme**. Ölçek, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktadır (1= zayıf, 4= çok iyi). Bu araç, ö?rencilerin matematiksel kavramlar? kendi içlerinde ba?lama ve bu kavramlar? farklı disiplinlere uygulama yeteneklerini de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

?li?kilendirme Becerisi, Matematik e?itimi, Ortaokul Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, Disiplinleraras? ?li?ki, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

?lknur ÖZPINAR

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, 6, 7 ve 8. s?n?f ö?rencileri için haz?rlanan matematik ö?retim program?nda aç?kça belirtilen ili?kilendirme becerilerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmeye yönelik bir araç geli?tirmektir. Çal??ma, ö?rencilerin matematiksel dü?ünme süreçlerinde kavramlar aras? ve disiplinler aras? ba?lant?lar? kurma yetkinliklerini nicel olarak belirlemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, matematik e?itimindeki pedagojik yakla??mlar?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?rencilerin ilgili becerilerdeki geli?imlerini takip etmede ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere pratik bir araç sunmaktadır.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin **ili?kilendirme becerisi** (?li?kilendirme becerisi) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, iki temel bile?enden olumaktadır:

Disiplin ?çi ?li?kilendirme: Matemati?in farklı konular?, kavramlar? veya gösterimleri aras?nda ba?lant? kurma yetene?i. Örne?in, bir kavram?n bir gösteriminden (cebirsal) di?er gösterimine (grafiksel) geçi? yapabilme.

Disiplin D??? ?li?kilendirme: Matematiksel bilgi ve becerileri, ba?ta fen bilimleri, sosyal bilimler

veya günlük ya?am olmak üzere farklı disiplinlerde ve ba?lamlarda kullanma ve uygulama yetene?i.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, faktör analizleri ve madde ay?rt edicilik analizleri ile desteklenmi?tir. Faktör yükleri aç?s?ndan yap?lan incelemede, maddelerin 0.635 ile 0.864 aras?nda de?i?en yüksek yüklere sahip oldu?u görülmü?tür. Bu durum, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin ay?rt edicilik gücünü belirlemek amacıyla alt %27 ve üst %27'lik gruplar olu?turulmu?tur. Yap?lan analiz sonucunda, 8 maddenin tamam?n?n bu iki grubu istatistiksel olarak anlamlı ($p < .001$) bir ?ekilde ay?rt edebildi?i tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n farklı düzeylerdeki bireyleri ba?arılı bir ?ekilde ay?rabildi?ini ortaya koymaktadır. Madde aritmetik ortalamalar? 3.034-3.432, standart sapmalar ise 0.682-0.818 aras?nda de?i?mektedir.

Güvenirlik

?KBÖ'nün güvenilirlik (Güvenirlik) analizlerinde bir dizi istatistiksel yöntem kullanılmı?tır. Bu analizler aras?nda faktör yükleri, aritmetik ortalamalar, standart sapma de?erleri, çarp?kl?k ve bas?kl?k de?erleri, ortak varyans de?erleri ve madde-toplam puan korelasyon de?erleri (r) yer almaktadır.

Ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach alfa de?eri hesaplanmı?tır. Yüksek Cronbach alfa de?erleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde aynı yap?yı ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, özde?erler ve faktörlerin açıkladıkları varyans yüzdeleri gibi ölçütler de ölçe?in güvenilirli?ini destekleyici bulgular sunmu?tur.

Faktör Analizi

Ölçek, **aç?mlayıcı faktör analizi** sonucunda iki alt boyuta ayrılmı?tır ve toplam 8 maddeden olu?maktadır.

Disiplin ?çi ?li?kilendirme: Bu alt boyut 5 maddeden (5m) olu?maktadır ve bir kavram?n matematik içindeki farklı gösterimleri aras?ndaki geçi? yetene?ini ölçmektedir.

Disiplin D??? ?li?kilendirme: Bu alt boyut 3 maddeden (3m) olu?maktadır ve öğrencilerin matematikte öğrendiklerini farklı disiplinlere veya gerçek ya?am durumlarına uygulama becerisini ölçmektedir.

Maddelerin faktörlere yüklenmesinde belirgin farklar (genellikle 0.40 ve üzeri) gözlemlenmi?tir, bu

da iki faktörlü yapının temiz ve ayrık olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (1= zayıf - 4= çok iyi)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaokul Öğrencileri

Age Group: 6-8. Sınıf Düzeyi (Yaklaşık 11-14 yaşı)

Population Details: 6, 7 ve 8. Sınıf matematik öğretim programı becerilerini ölçmeye yönelik geliştirilmiştir.

Test Methodology: Kendi bildirimine dayalı öz değerlendirme ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Ölçek, Geçerlik, Cronbach alfa, Faktör Analizi, Matematiksel Yeterlilik, İlişkilendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: ilknurozpinar@gmail.com

Correspondence Address: Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon (Doktora çalışması yapıldığı dönemdeki kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçek, 2012 yılında **Doktora Tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar İknur ÖZPINAR ile iletişim kurulması gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim: ilknurozpinar@gmail.com

Kaynaklar

Özpinar, İ. (2012). 6-8. sınıflar matematik öğretim programında yer alan becerileri ölçmeye yönelik ölçek geliştirme çalışması (Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri

Enstitüsü, Trabzon.

Tez kaydına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: 6-8-siniflar-iliskilendirme-beceri-olcegi-toad.pdf

6-8. Sınıflar İlişkendirme Beceri Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplamda 2 alt boyut ve 8 maddeden oluşmaktadır. Maddeler 4'lü Likert formatında derecelendirilir.

Disiplin İçi İlişkendirme (5m): Bir kavramın bir gösteriminden diğer gösterimine geçiş yapar.

Disiplin Dışı İlişkendirme (3m): Matematikte öğrendiklerini farklı disiplinlerde uygular.

ARABPSYCHOLOGY.COM